

Stvoření a evangelium

Texty na tento týden:

Gn 3,9–15.19.21; Iz 53,5; 59,1.2; J 1,4; Ř 5,6–10; Ga 3,13; Mt 27,46; Ž 51,12; Ez 36,26.27; 2K 5,17; Ef 2,10

Základní verš

„Jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života.“ (1K 15,22)

Podle biblického záznamu byli Adam a Eva stvořeni, aby byli „obrazem Božím“. Neměli žádnou chybu, žádný morální nedostatek. Navíc dostali dar svobodné volby, která je předpokladem schopnosti milovat. Když se Adam s Evou postavili proti Bohu, padli do satanových rukou (Žd 2,14). Jejich čin přivedl pod satanovu nadvládu celý svět. Ježíš přišel, aby zničil satanovo dílo (1J 3,8) a osvobodil nás z jeho moci. Zemřel místo nás a tím nám nabídl život. „Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti“ (2K 5,21). Kristus podstoupil odloučení od svého Otce, které způsobuje hřích. Svou smrtí Ježíš obnovil vztah mezi Bohem a lidstvem, který byl narušen hříchem Adama a Evy.

Všechny tyto myšlenky jsou navázány na příběh o stvoření. Tím však záznam o Boží stvořitelské moci nekončí. V Kristu se totiž stáváme novým stvořením. „Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pomínulo, hle, je tu nové!“ (2K 5,17) Bůh – Stvořitel – v nás obnovuje svůj obraz. Současně obnovuje i vztah s námi – nejen s lidstvem obecně, ale s každým z nás osobně.

Milost v zahradě Eden

⁹Hospodin Bůh zavolal na člověka: „Kde jsi?“ ¹⁰On odpověděl: „Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.“ ¹¹Bůh mu řekl: „Kdo ti pověděl, že jsi nahý? Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?“ ¹²Člověk odpověděl: „Žena, kterou jsi mi dal, aby při mně stála, ta mi dala z toho stromu a já jsem jedl.“ ¹³Proto řekl Hospodin Bůh ženě: „Cos to učinila?“ Žena odpověděla: „Had mě podvedl a já jsem jedla.“ ¹⁴I řekl Hospodin Bůh hadovi: „Protože to učinil, budeš proklet, odvržen ode všech zvířat a ode vší polní zvěře. Polezeš po břiše, po všechny dny svého života žrát budeš prach. ¹⁵Mezi tebe a ženu položím nepřítelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtitš patu.“ ²¹Hospodin Bůh udělal Adamovi a jeho ženě kožené suknice a přioděl je. (Gn 3,9–15.21)

Osobní studium

Tento příběh zná každý, kdo někdy držel v ruce Bibli a dostal se alespoň na třetí stranu. Je to důležitý příběh, který mnoho vypovídá o nás lidech, ale ještě víc o našem Bohu. Adam a Eva byli stvoření, aby byli „obrazem Božím“ (Gn 1,27). Byli dokonalými bytostmi a Bůh, když se na ně díval, mohl konstatovat, že se mu dílo podařilo. Co viděl, bylo „velmi dobré“ (Gn 1,31). Ano, Bůh je varoval, aby nejedli ze stromu poznání dobrého a zlého (Gn 2,16.17). Je jasné, že první lidé nejen rozuměli Božímu příkazu, ale věděli i o následcích, pokud by ho přestoupili (Gn 3,2.3). Navzdory tomu zhřešili.

I do našeho života přichází chvíle pokušení a selhání. Necháme se podvést, oklamat, nalákat na pěkné, chutné, vzrušující či nepoznané věci. Nemusíme být ani příliš přesvědčováni. Většinou se rozhodneme podle toho, co vidíme na první pohled (Gn 3,6). Bible však tato naše rozhodnutí označuje jako hřích. Jsme vinni tím, že přestupujeme Boží zákon.

Jaká byla Boží odpověď na hřích Adama a Evy? Bůh přichází se soudem, který nese všechny znaky vyšetřujícího soudu. Cílem tohoto soudu nebylo, aby se Bůh dozvěděl, jak probíhaly události v jeho nepřítomnosti. To On věděl. Cílem soudu bylo umožnit Adamovi a Evě přijmout zodpovědnost za jejich jednání. Uvědomění si chyb a převzetí zodpovědnosti je totiž prvním předpokladem pokání a obnovy. Bůh se jich zeptal, co se stalo, a oni si přiznali vinu – byť zdráhavě a neochotně. A přestože byli vinni a hřích jim přinesl okamžité následky, tak přímo v zahradě Eden také dostali první zaslíbení, první dobrou zprávu.

Smrt se jako důsledek hříchu objevila hned – i když tím nejméně očekávaným způsobem. Místo okamžité smrti Adama a Evy zemřelo zvíře. Adam a Eva museli být šokováni při pohledu na umírající zvíře. Bylo to jejich první setkání se smrtí. Bůh jim ze zvířecí kůže vyrobil oděv, aby měli čím zakrýt svou nahotu. Vždy, když se podívali jeden na druhého, viděli připomínku svého hříchu. Na vlastní kůži mohli cítit, co udělali a o co přišli. Co je však nejdůležitější – stále znovu mohli prožívat vědomí Boží milosti, která jim umožnila žít – byť za cenu oběti, která předznamenávala oběť Ježíše Krista za hřích každého z nás.

Aplikace

Bůh prokazuje milost každému z nás. Jaký hřích přikrývá Boží milost ve tvém životě právě teď? Jednou z možných odpovědí na úžasný dar Boží milosrdenství může být (kromě vděčnosti) prokázání milosrdenství někomu ve tvém okolí. Komu a jak můžeš nyní či v nejbližší době prokázat milosrdenství?

Hřích a smrt

V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš. (Gn 3,19)

¹Hle, Hospodinova ruka není krátká na spasení, jeho ucho není zalehlé, aby neslyšel. ²Což to nejsou vaše nepravosti, které vás oddělují od vašeho Boha? A vaše hříchy, které způsobily, že skryl tvář před vámi, a neslyší? (Iz 59,1.2)

V něm byl život a život byl světlo lidí. (J 1,4)

Osobní studium

V Gn 3,19 zaznívají Boží slova adresovaná Adamovi: „Prach jsi a v prach se navrátiš.“ Toto prokletí se dotýká každého z nás. Stojí za zmínku (pro ty, kteří se snaží skloubit biblický záznam s jakýmkoliv evolučním modelem), že trestem za hřích není návrat k nižšímu vývojovému stadiu. Vznikli jsme z prachu – a po smrti se zase stáváme prachem.

Život je zázrak. Každé početí a narození jsou zázrakem. Každý z nás ví, co je život – a přesto nás stále znovu udivuje nespočet věcí, které se týkají samotné existence života. Když zkoumáme živý organizmus, nakonec se dopracujeme k tomu, že se skládá z atomů a molekul. Pokud se však pokusíme namíchat jakoukoliv směs molekul – můžeme je zahřívát, vystavovat různým extrémním podmínkám či zkoušet cokoliv jiného – nikdy se k životu nedopracujeme. Život je vlastností celého živého organismu, nedá se oddělit od těla a buněk.

I když život stvořit nedokážeme, máme zkušenost s produkováním smrti. Lidstvo vyvinulo nespočet možných způsobů zabíjení. Mnohé z nich odhalují ohromující svědectví o krutosti a násilí, kterých je lidské srdce schopné. Víme sice, jak přivodit smrt, ale vytvoření života je mimo naše schopnosti. Jen Bůh může vytvořit živý organizmus. Mnozí vědci se pokoušejí v laboratorních podmínkách vytvořit život. Pro mnohé z nich je motivací snaha dokázat, že víra v Boha není potřebná. Dosud však všechny tyto pokusy selhaly.

Hřích ovlivňuje náš vztah k Bohu, který dává život. Pokud je Bůh jediným původcem života, pak oddělení od Boha nás odvádí od zdroje života. Důsledkem odejití od Boha je smrt. A kdybychom žili i 969 let jako Metuzalém, náš příběh by končil slovy „a umřel“ (Gn 5,27). Hřích je tedy ve své podstatě oddělením člověka od Boha, který je zdrojem života.

Aplikace

Z našeho pohledu je někdy těžko přijatelné, že smrt je důsledkem hříchu. Zejména pokud umírají děti, mladí lidé či různé nevinné oběti různých neštěstí či válečných konfliktů. Ve skutečnosti jsme nahněvaní, že smrt přichází příliš brzy či nečekaně. Proti smrti jako takové příliš neprotestujeme. S tím se přece nedá nic dělat. Ježíš však se smrtí něco udělal. Zkus jednou větou popsat, co pro tebe znamená Ježíšova smrt a vzkříšení.

Když jsme ještě byli hříšní

‘Když jsme ještě byli bezmocní, v čas, který Bůh určil, zemřel Kristus za bezbožné. ⁷Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život. ⁸Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. ⁹Tím spíše nyní, když jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve, budeme skrze něho zachráněni od Božího hněvu. ¹⁰Jestliže jsme my, Boží nepřátelé, byli s Bohem smířeni smrtí jeho Syna, tím spíše nás smířené zachrání jeho život. (Ř 5,6–10)

Osobní studium

Boží reakci na hřích lidí můžeme charakterizovat jako (1) zachraňující (ospravedlnění skrze Kristovu oběť) a (2) motivační (nesobecká láska).

Když nám někdo ublíží, většinou od něj očekáváme projev lítosti a omluvu. Zpravidla až potom jsme připraveni s ním obnovit dobrý vztah. Samozřejmě omluva je za těchto okolností namístě. Úplné uzdravení narušených vztahů v sobě tedy zahrnuje nejen vyjádření lítosti, ale i přijetí zodpovědnosti za hříšné či nekorektní jednání, které ublížilo.

Bůh nečekal, až se jako lidé rozhodneme prosit o milost a odpuštění. Rozhodl se učinit první krok. Od stvoření světa měl připravený plán. Když jsme zhřešili, měl Bůh připravenou nabídku milosti. Vydal sám sebe – zemřel na kříži. To je nádherná ukázka toho, co znamená mít někoho rád.

Naše jednání se s Božím nedá porovnat. Příliš často se zlobíme a útočíme. Místo po smíření a nápravě toužíme po odplatě – anebo alespoň po tom, aby všichni uznali, že máme pravdu. Měli bychom být Bohu vděční, že On s námi takto nezachází. Boží jednání s hříšníky je úplně jiné. Ukazuje na skutečnou podstatu lásky. Bůh chce, abychom s ním byli smířeni.

Když Adam a Eva zhřešili, museli snášet důsledky svého hříchu. Bůh jim však dal nabídku milosti, za slíbení Zachránce.

Aplikace

„Hrůza, která se odehrávala na Golgathě, zasahuje naše nejhlubší city. Naše představivost a uvažování nikdy úplně nepochopí, proč musel nevinný a dokonalý Kristus protrpět tak bolestivou smrt a nést břemeno hříchu celého světa. Délku, šířku, výšku a hloubku této lásky nedokážeme pochopit.“ (2T 213) Je pravdou, že tuto lásku nemůžeme plně pochopit. Proč je ale důležité otevřít svá srdce působení této lásky v touze pochopit, jak velmi nás Bůh miluje?

On však byl proboden naším proviněním

Ale Kristus nás vykoupil z kletby zákona tím, že za nás vzal prokletí na sebe, neboť je psáno: „Proklet je každý, kdo visí na dřevě.“ (Ga 3,13)

Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachthani?“; to jest: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ (Mt 27,46)

On však byl proboden naším proviněním, našimi vinami trýzněn byl; pro naše blaho snášel potrestání – byli jsme uzdraveni jeho ranami! (Iz 53,5; B21)

Osobní studium

Kým je v Ga 3,13 Ježíš Kristus? Čím se stal? Jak tomu rozumíš? Co byl Bůh ochoten udělat pro naši záchranu? V čem spočívá tragédie lidí, kteří se rozhodli odmítnout nabídku, kterou Kristus dává?

Tím, že na sebe vzal Kristus naši vinu a naše hříchy a zemřel v odloučení od Boha, naplnil zaslíbení ze zahrady Eden o tom, že potomstvo ženy rozšlape hadovi hlavu. Ježíšova oběť umožnila smíření Boha s lidstvem a nakonec způsobí i konečné odstranění zla a jeho následků v celém vesmíru (Žd 2,14; Zj 20,14).

Kristus za nás na kříži přijal prokletí hříchu. Tento čin ovlivnil i jeho vztah s Otcem. Když přivedli obětního beránka k oltáři, jeho smrt se stala náhradou za smrt hříšníka. Krista na kříži oddělilo od Otcovy přítomnosti prokletí způsobené hříchem, které na sebe vzal. Ježíš, který byl po celou věčnost v nerozlučném společenství s Otcem, prožíval pocit opuštěnosti. Utrpení, které prožíval Kristus na kříži, je možné připodobnit pouze k trýznivé zkušenosti bolesti a prázdnoty, kterou prožíváme při ztrátě blízkého a milovaného člověka. To vše Bůh podstoupil, aby porazil moc hříchu, zlomil moc smrti a nabídl nám věčnost. On podstoupil tíživou samotu odloučení, abychom s ním mohli prožívat společenství a mohli se setkat s těmi, které jsme ztratili.

Aplikace

Pocit opuštěnosti a samoty je bolestný. Bůh se rozhodl podstoupit pro nás nepochopitelné rozdělení vztahu, který trval po celou věčnost – vztahu Otce a Syna. Nás nejvíce bolí odloučení od našich milovaných, zejména odloučení způsobené smrtí. Proč odloučení od Boha neprožíváme tak intenzivně, jako ztrátu milované osoby? Kristus ví, co znamená trpět a křičet bolestí, která je způsobená samotou a opuštěností. Jak ti tento obraz Boha pomáhá mírnit tvé utrpení? Proč? Na závěr dnešního uvažování si přečti 1K 15,50–58. Co je pro tebe největším povzbuzením?

Nové stvoření

Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha. (Ž 51,12)

²⁶A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. ²⁷Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich. (Ez 36,26.27)

Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové! (2K 5,17)

Jsmo přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvoření k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil. (Ef 2,10)

Osobní studium

Evangelium je dobrá zpráva o tom, jaký Bůh je a co pro nás v Kristu učinil. Neoddělitelnou součástí této zprávy je Ježíšova zástupná smrt. Vzal na sebe trest, který jsme si my spravedlivě zasloužili. Kristova zástupná smrt je úzce propojena se zprávou o stvoření. Kristus přišel zlomit moc smrti, která do dokonalého stvoření vtrhla jako nepřátelský vetřelec. Pokud by Bůh chtěl zvolit evoluci jako způsob stvoření, potom by byla smrt jeho neoddělitelnou a nevyhnutelnou součástí – a ne uzurpátorem a protivníkem. Smrt by v tomto případě byla pro člověka původním Božím plánem. S hrávala by při našem „stvoření“ nezastupitelnou úlohu. A to je důvod, proč jako adventisté nemůžeme akceptovat teistickou evoluci jako východisko pro pochopení příběhu stvoření.

Popis stvoření zaznamenaný v Genesis nám pomáhá pochopit nejen význam Kristovy smrti za nás, ale i dílo nového stvoření, které v nás chce vykonat Kristus.

Stvoření nového srdce může učinit jen Bůh. Není to něco, čeho bychom mohli sami dosáhnout, co bychom si mohli zasloužit. Jsme plně závislí na aktivitě toho, který „učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“ a jenž stvořil i naše původní rodiče – Adama a Evu. Král David uznává, že je na Bohu závislý, a prosí o Boží stvořitelství čin ve svém nitru (Ž 51,12).

Každý, kdo je v Kristu, je novým stvořením. Starý způsob uvažování musí být nahrazen nově stvořenou myslí. Bůh nám dává nové srdce a novou mysl. To vše proto, abychom mohli a uměli žít v souladu s jeho vůlí. Díky tomu budeme moci konat to, co pro nás Bůh ve své moudrosti a prozřetelnosti připravil (Ef 2,10). Jde o nadpřirozený proces, který svou mocí působí Duch svatý. Hospodinova stvořitelství moc, která se projevila při stvoření světa a člověka, je pro nás jistotou, že tatáž moc může obnovit náš vztah s Bohem a změnit naše životy.

Aplikace

Když jsme uvěřili evangeliu, odevzdali svůj život Kristu a chceme ho následovat, stáváme se novým stvořením. Jakou s tím máš zkušenost? Co to pro tebe prakticky znamená? Co se v tvém životě změnilo? Co ještě čeká na změnu?

Podněty k zamyšlení

„Způsob, jak uskutečnil dílo stvoření, Bůh lidem nikdy nezjevil. Lidská věda nemůže odhalit tajemství Nejvyššího. „Skruté věci patří Hospodinu, našemu Bohu, zjevné však patří navěky nám a našim synům, abychom dodržovali všechna slova tohoto zákona.“ (Dt 29,28)“ (NUD 47; PP 113)

„V husté tmě se skrývala Boží přítomnost. Ze tmy si Hospodin udělal stan a skryl svou slávu před lidským zrakem. Spolu se svými svatými anděly byl u kříže. Otec stál při Synovi. Jeho přítomnost však nebyla zjevná. Kdyby byla jeho sláva poodhrnula závoj z temných mračen, všichni přítomní by zahynuli. Otcova přítomnost neměla Krista utěšovat ani v této strašné hodině. Spasitel sám šlapal v lisovací kádi a nikdo z národů s ním nebyl (viz Iz 63,3).“ (TV 484; DA 753.754)

Otázky k rozhovoru

- 1. Jak je příběh stvoření propojen s příběhem vykoupení? Které skutečnosti z Gn 1–3 jsou základem pro evangelium? Jak souvisí Kristův život s doslovným chápáním příběhu stvoření? Jak by vypadalo zvěstování dobré zprávy (evangelia), kdyby Adam a Eva nezhřešili?*
- 2. Bible ukazuje, že se stvoření uskutečnilo díky Boží nadpřirozené moci. Tuto moc však není možné vědecky zkoumat. O stvoření se dovídáme pouze na základě tzv. speciálního zjevení – Bible. Napětí mezi Bibli a vědeckými teoriemi proto není překvapením. Proč by bylo naivní předpokládat, že naše lidské zkoumání přírody vysvětlí způsob, jakým Bůh tvořil?*
- 3. Jaké spojení nacházíme mezi evangeliem, stvořením a soudem (Zj 14,6.7)?*